

Nota voor Gedeputeerde Staten

Subsidies

Onderwerp	Subsidieverlening aan HAS Green Academy voor het project Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden (ontwerpfase) in het kader van de Regio Deal Noord-Limburg
Documentnummer	DOC-00681841
Datum	24 september 2024

0. Samenvatting

De Provincie Limburg, de Regio Noord-Limburg en het Rijk zijn op 30 juni 2020 de “Regio Deal Noord- Limburg” overeengekomen. De Provincie Limburg fungeert als regiokassier voor de uitvoeringsactiviteiten. Op 30 november 2021 hebben GS een lijst van 19 projecten voor de tweede tranche goedgekeurd en ingestemd met reservering van de gevraagde provinciale cofinanciering voor deze projecten. Ten behoeve van het thema Future Farming is een bedrag ad € 8,3 miljoen (te weten € 4,15 miljoen Rijk, € 2,075 miljoen Provincie en € 2,075 miljoen Regio) gereserveerd.

Tot op heden zijn de volgende projecten ten behoeve van het thema Future Farming van de Regio Deal Noord-Limburg (tweede tranche) gesubsidieerd:

- Food Concepts Center for Development, Testing and Claims	€ 750.000,00
- Experience Center of Future Food	€ 500.000,00
- Startup – Spin-off Klimaat	€ 650.000,00
- Success4BioActives	€ 765.460,00
- Next Generation Farming (penvoerder Kronos Vitale BV)	<u>€ 1.786.182,50</u>
<i>Totaal tot op heden verleend:</i>	<i>€ 4.451.642,50</i>

Als gevolg van verdere uitwerking van business cases, uitvoeringsvormen en juridische (on)mogelijkheden, komen een aantal van de destijds door de Brightlands Campus Greenport Venlo aangedragen projecten (zoals vermeld op de lijst van 30 november 2021) niet tot uitvoering, waardoor er nog middelen resteren.

Het onderhavige initiatief tot uitwerking van een “Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden” is eind 2023 ingediend in het kader van de subsidieregeling “Samenwerken aan innovatie (EIP) fieldlabs” bij het Rijk, inclusief een steunbetuiging van de Provincie Limburg. Het voorstel is echter niet gehonoreerd, omdat onvoldoende werd voldaan aan de eis dat boeren en tuinders als volwaardig partner optreden in het aanvragend consortium. Tegen deze afwijzing is bezwaar gemaakt omdat de betrokkenheid van de primaire ondernemers wel anderszins was geborgd en omdat het voorstel inhoudelijk zeer waardevol is. Inmiddels is besloten om de bezwaarprocedure te parkeren en wordt middels deze nota voorgesteld om de ontwerpfase voor het fieldlab in het kader van de Regio Deal Noord-Limburg te subsidiëren. Het is van belang dat het “Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden” tijdig in uitgewerkte vorm beschikbaar is, zodat deze kan worden meegenomen in de Rijkselectie van alle Nederlandse fieldlab-uitwerkingen. Voor geselecteerde EIP Fieldlabs bestaat de mogelijkheid om aanspraak te kunnen maken op structurele LNV-middelen ad. tot € 1 miljoen per jaar per lab of samenwerkende labs voor de uitvoeringsfase en om bij het landelijk netwerk aan te sluiten.

Voorgesteld wordt om voor de uitvoering van dit project (als kassier mede namens het Rijk en de Regio Noord-Limburg) een subsidie van € 355.513,43 te verlenen, zijnde 100% van de begrote subsidiabele kosten (inclusief BTW).

Het te verlenen subsidiebedrag is als volgt opgebouwd:

- € 177.756,72 (50%) bijdrage Rijk
- € 88.878,35 (25%) bijdrage Regio Noord-Limburg
- € 88.878,36 (25%) bijdrage Provincie Limburg

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Verlenen van een projectsubsidie ad € 355.513,43 aan HAS Green Academy voor de uitvoering van het project "Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden (ontwerpfase)" in de periode van 1 september 2024 tot 15 december 2025.

2. Toelichting

De Provincie Limburg, de Regio Noord-Limburg en het Rijk zijn op 30 juni 2020 de "Regio Deal Noord- Limburg" overeengekomen. De Provincie Limburg fungeert als regiokassier voor de uitvoeringsactiviteiten, hetgeen betekent dat de financiële Rijksbijdrage via een specifieke uitkering (SPUK) aan de Provincie Limburg beschikbaar zal worden gesteld en er ook verantwoord dient te worden via de daartoe vereiste systematiek. De Provincie Limburg is derhalve verantwoordelijk voor de subsidieverlening (monitoring en subsidievaststelling) van zowel het Provinciale deel, het Rijksdeel en het Regiodeel. Rondom de uitvoering zijn met het Rijk en de Regio afspraken gemaakt.

Op 30 november 2021 hebben GS een lijst van 19 projecten voor de tweede tranche goedgekeurd en ingestemd met reservering van de gevraagde provinciale cofinanciering voor deze projecten. Ten behoeve van het thema Future Farming is een bedrag ad € 8,3 miljoen (te weten € 4,15 miljoen Rijk, € 2,075 miljoen Provincie en € 2,075 miljoen Regio) gereserveerd.

Tot op heden zijn de volgende projecten ten behoeve van het thema Future Farming van de Regio Deal Noord-Limburg (tweede tranche) gesubsidieerd:

- Food Concepts Center for Development, Testing and Claims	€ 750.000,00
- Experience Center of Future Food	€ 500.000,00
- Startup – Spin-off Klimaat	€ 650.000,00
- Success4BioActives	€ 765.460,00
- Next Generation Farming (penvoerder Kronos Vitale BV)	<u>€ 1.786.182,50</u>
<i>Totaal tot op heden verleend:</i>	<i>€ 4.451.642,50</i>

Als gevolg van verdere uitwerking van business cases, uitvoeringsvormen en juridische (on)mogelijkheden, komen een aantal van de destijds door de Brightlands Campus Greenport Venlo aangedragen projecten (zoals vermeld op de lijst van 30 november 2021) niet tot uitvoering, waardoor er nog middelen resteren.

Het onderhavige initiatief tot uitwerking van een “Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden” is eind 2023 ingediend in het kader van de subsidieregeling “Samenwerken aan innovatie (EIP) fieldlabs” bij het Rijk, inclusief een steunbetuiging van de Provincie Limburg. Het voorstel is echter niet gehonoreerd, omdat onvoldoende werd voldaan aan de eis dat boeren en tuinders als volwaardig partner optreden in het aanvragend consortium. Dit betreft een specifiek kenmerk van de EIP-regeling. Tegen deze afwijzing is bezwaar gemaakt omdat de betrokkenheid van de primaire ondernemers wel anderszins was geborgd en omdat het voorstel inhoudelijk zeer waardevol is. Inmiddels is besloten om de bezwaarprocedure te parkeren en wordt middels deze nota voorgesteld om de ontwerpfase voor het fieldlab in het kader van de Regio Deal Noord-Limburg te subsidiëren.

Voorts bestaat de mogelijkheid om alsnog aanspraak te kunnen maken op structurele LNV-middelen voor de uitvoeringsfase en om bij het landelijk netwerk aan te sluiten.

NB. Dit wil niet zeggen dat Limburg geen gebruik maakt van de EIP Fieldlabs-rijksmiddelen. Voor de tweede (2024) en laatste openstelling van de subsidieregeling “Samenwerken aan innovatie (EIP) fieldlabs” wordt een nieuwe aanvraag ondersteund: De al in de eerdere provinciale ondersteuningsbrief bij het Rijk aangekondigde aanvraag van een sterk consortium olv Brightlands Campus Greenport Venlo zelf.

Inhoud van het project Uitwerking “Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden”

De samenwerkende partijen zullen de volgende aspecten uitwerken en de volgende stappen ondernemen.

Uitwerken en opleveren:

Ontwerpplan en meerjarige uitvoeringsagenda ‘Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden’; met als onderdeel hiervan

- Oplevering van een overzicht van de gebiedseigenschappen en problematiek van de zuidelijke zandgronden.
- Overzicht van relevante netwerken en stakeholders op nationaal en regionaal gebied met betrekking tot regionale kennis- en innovatiebehoeften.
- Overzicht mogelijke producten en diensten welke het Fieldlab Bodem & Water kan gaan aanbieden.
- Voorstel voor een nieuw opgericht netwerk/samenwerkingsverband dat gezamenlijk aan de slag gaat met de uitvoering van het ontwerpplan ‘Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden’.
- Antwoord op de vraag of een operationeel Fieldlab Bodem & Water haalbaar is.

Ondernemen / activiteiten

- Oprichting van een klankbordgroep, samengesteld uit Provincies, Waterschappen en Belangenbehartigers.
- Onderzoeken en organiseren van samenwerking met andere, relevante initiatieven die belang hebben bij de komst van een Fieldlab Bodem & Water.
- Afstemming met andere fieldlabs (binnen de Regio deal) in Limburg om eventuele overlap van activiteiten te minimaliseren dan wel te voorkomen.
- Afstemming met de trekkende partijen van andere voor Limburg relevante EIP Fieldlabs, zoals het EIP Fieldlab “Boerderij van de Toekomst ZuidOostelijke Zandgronden” (gestart in 2023) en het beoogde EIP Fieldlab Greenport Venlo (aangevraagd in juli 2024).

Overwegingen

Op 25 november 2022 heeft het kabinet besloten om water en bodem sturend te laten zijn bij beslissingen over de inrichting van ons land. Momenteel wordt er vanuit de diverse provincies ingezet op het creëren van een robuust en klimaatbestendig water-bodem systeem. Een vitale bodem is de basis voor voldoende en schoon water, een klimaatrobuust water-bodemsysteem, meer biodiversiteit en voedselzekerheid. Het Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden beoogt versnelde realisatie van een robuust en klimaatbestendig water-bodem systeem in gebieden met ernstige verdrogingsproblematiek, door bundeling van stakeholders, programmalijnen en projecten.

1. De probleemstelling heeft hoge prioriteit. Ze wordt onderschreven door alle partijen op nationaal niveau, zoals blijkt uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Ook de sector onderschrijft de urgentie, deze is verwoord in het concept-Landbouwakkoord, samen met de Unie van Waterschappen. Antwoorden op de probleemstelling zijn onontbeerlijk voor een verdienmodel dat zowel in ecologisch als economisch opzicht duurzaam en toekomstbestendig is.
2. Het voorstel is gebiedsgericht. Boeren, tuinders en agroketenpartners uit de Limburgse deelgebieden – Maasduinen, Meinweg, De Peel en Zuid Limburg - willen praktijkvragen onderzoeken en beschikbare kennis snel vertalen in bruikbare oplossingen. In de gebieden is de verdrogingsproblematiek groot; in deelgebied De Peel lijdt 96% van de natuurgebieden in de zomer aan verdroging. Het beoogde Fieldlab / project zal de gebiedsprocessen goed kunnen ondersteunen.
3. Het voorstel leidt tot breed deelbare kennis voor zandgronden elders. De provincie Limburg staat samen met partner-provincies aan de lat voor een succesvolle uitvoering van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Het fieldlab beoogt een aanspreekpunt te zijn voor iedereen en de opgedane kennis is ook elders in Nederland en in Europa toepasbaar.
4. Het voorstel heeft kwaliteit. Het is naar onze mening zeer goed uitgewerkt. Het beoogde samenwerkingsverband heeft qua samenstelling het vertrouwen. De expertise, ervaring en gedrevenheid die nodig zijn voor succes zijn bijeen gebracht. De (start van) netwerkontwikkeling is aangetoond middels “letters of intent” van de partners en ondersteunende partners (ontvangen bijlage bij de subsidieaanvraag).
5. De HAS geeft blijk van oog voor impact van de fieldlabregeling. De initiatiefnemers hebben toegezegd – maar nog niet in de aanvraag verwoord - dat zij zich in de fase van uitvoering zullen verdiepen in hun positie in een groter netwerk van fieldlabs, zodat partijen parallel kunnen werken aan complementariteit, impact en langjarige bestendigheid.

GO/NO-GO

De uitvoering van het project vindt plaats in zes fasen, te weten de opstartfase (1),

marktverkenning (2), eerste Fieldlab schets (3), netwerkontwikkeling (4), ontwerpplan (5) en afrondingsfase (6).

Onverlet het voorgaande, wordt voorgesteld om aan de subsidieontvanger enkele nadere voorwaarden mee te geven en deze te verbinden aan een go – no go moment. Dit gezien de hoogte van het subsidiebedrag (tevens 100% van de begrote projectkosten), alsook het belang dat de Provincie Limburg hecht aan het realiseren van synergie tussen en complementariteit van projecten en activiteiten, ook die waarin de HAS een rol heeft. Na de afronding van de eerste 3 fasen (per 1 april 2025) dient een tussenverantwoording te worden aangeleverd waaruit het

volgende blijkt:

- Er is voldoende meerwaarde van de investering voor de Limburgse HAS-vestiging / de activiteiten worden door/in Limburg uitgevoerd;
- De projectresultaten komen ten goede aan Limburgse ambities en opgaven, wat blijkt uit de Fieldlabschets;
- Voldoende Limburgse partijen, met name uit de primaire sector, participeren in de te ontwikkelen community
- Voor de klankbordgroep/het netwerk, bestaande uit vertegenwoordigers van de partners en ondersteunende partners, zijn ook vertegenwoordigers van Proefboerderij Vredepeel en Boerderij van de Toekomst Zuidelijke Zandgronden uitgenodigd;
- Bij alle fasen van het project wordt rekening gehouden met het aspect continuïteit, wat concreet betekent dat het ontwerp-Fieldlab (mede) geschikt moet zijn om een beroep te doen op de in voorbereiding zijnde rijksregeling voor meerjarige uitvoering en exploitatie van Gebiedsgerichte EIP Fieldlabs, al dan niet samen met de EIP Fieldlab Brightlands Campus Greenport Venlo (ingediend) en EIP Fieldlab Boerderij van de Toekomst Zuidelijke Zandgronden (uitwerking gestart).

Voor fase 1-3 wordt maximaal € 165.000,00 beschikbaar gesteld. Als uit de tussenverantwoording blijkt dat in voldoende mate wordt voldaan aan de bovengenoemde punten en het project volgens plan verloopt, worden de resterende middelen beschikbaar gesteld voor verdere activiteiten en fasen.

Aansluiting bij de Regio Deal Noord-Limburg

Met de Regio Deal Noord-Limburg wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie van de regio: 'Samen op weg naar een gezond, ondernemend en veilig Noord-Limburg'. De ontwikkeling van de regio wordt ondersteund door bij te dragen aan zaken als het bieden van een duurzame toekomst aan de jeugd in de regio, het maximaal benutten van de kennisontwikkeling in de high tech agribusiness, het vergroten van de levensverwachting van inwoners, het vergroten van de veiligheid en het tegengaan van ondermijnende activiteiten. Het gericht inzetten op deze opgaven draagt bij aan het vergroten van de brede welvaart in de regio. Samen met de Regio, vele regionale partners en het Rijk is deze ambitie verder uitgewerkt in een vijftal thema's, te weten 'Future Farming', 'Vitaal en gezond', 'Talent aantrekken en behouden', 'Veilige en leefbare omgeving' en 'Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)'.

Het onderhavige project past binnen het eerste thema "Future Farming". Het project sluit aan bij het doel, de beoogde resultaten alsmede de inzet en aanpak zoals beschreven in respectievelijk artikel 2, onder Thema 1, artikel 3 onder Thema 1 en artikel 4, onder Thema 1. Tevens draagt het project bij aan de invulling van de algemene artikelen 1 en 2 van de Regio Deal Noord-Limburg.

Aansluiting bij Beleidskader 2024-2027 “Werken aan een toekomstbestendige economie”

Ook sluit het onderhavige project aan bij het beleidskader 2024-2027 “Werken aan een toekomstbestendige economie” en in het bijzonder hoofdstuk 6 “Een gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg”, actielijnen 1 en 2. Een vitale bodem is de basis voor voldoende en schoon water, een klimaatrobuust water-bodemsysteem, meer biodiversiteit en voedselzekerheid. Het Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden beoogt versnelde realisatie van een robuust en klimaatbestendig water-bodem systeem in gebieden met ernstige verdrogingsproblematiek, door bundeling van stakeholders, programmalijnen en projecten.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De voor de subsidieregeling “Samenwerken aan innovatie (EIP) fieldlabs” beoordelende partij Rijksoverheid voor Ondernemend Nederland (RvO) heeft in de loop van de bezwaarprocedure te kennen gegeven dat zij geen reden zag om het bezwaar te honoreren en heeft geadviseerd om het project voor de openstelling 2024 in aangepaste vorm opnieuw in te dienen. Dit heeft niet de voorkeur, omdat dit concurrentie op zou leveren met de nieuwe Limburgse aanvraag 2024. Bij de ambtelijk verantwoordelijke aanspreekpunten van EIP Fieldlabs is aangegeven dat met het “Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden” een ander pad – Regiodeal - zou worden bewandeld. Er is geen signaal ontvangen dat de RvO afwijzing op het EIP-specifieke criterium dit in de weg zou staan.

4. Lobby - aspecten

Niet van toepassing in deze fase.

5. Relatie met Programmabegroting

Programma 8 Provincie midden in de samenleving en in het bijzonder product 8.1.1. Regiodeals.

6. Juridische aspecten

Op deze subsidieverlening zijn van toepassing:

- De Algemene wet bestuursrecht (Awb)
- De Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2023 e.v. (ASV 2023 e.v.)
- De Regio Deal Noord-Limburg van 30 juni 2020
- De Beleidsregels Subsidies
- Regels aanbesteding Provincie Limburg bij subsidiëring
- Controleprotocol eindverantwoording verleende subsidies Provincie Limburg

Voorgesteld wordt om deze subsidie te verlenen op grond van artikel 4:23, derde lid, sub d, van de Algemene wet bestuursrecht (incidentele subsidie).

Er is bij de onderhavige subsidieverlening géén sprake van staatssteun.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Bij de subsidieverlening van projecten Regiodeal Noord-Limburg verstrekt de provincie, als regiokassier, ook het Rijks- en Regiodeelste. De financiële consequenties hiervan zijn, inclusief de bijdragen van het Rijk en de Regio verwerkt in de 1e Afwijkingenrapportage 2022.

Voorgesteld wordt om voor de uitvoering van dit project (als kassier mede namens het Rijk en de Regio Noord-Limburg) een subsidie van € 355.513,43 te verlenen, zijnde 100% van de begrote subsidiabele kosten (inclusief BTW).

Het te verlenen subsidiebedrag is als volgt opgebouwd:

- € 177.756,72 (50%) bijdrage Rijk
- € 88.878,35 (25%) bijdrage Regio Noord-Limburg
- € 88.878,36 (25%) bijdrage Provincie Limburg

De subsidie kan worden geboekt ten laste van het budget "Brightlands Next Generation Farming", FCL 69761.

9. Relatie met aanpak coronacrisis

Niet van toepassing.

10. Arbeidsmarktbeleid

Niet van toepassing in de ontwerpfase.

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

Het onderwerp van de fieldlab is relevant hiervoor. Een vitale bodem is cruciaal voor de voedselvoorziening; opslag van koolstof; biodiversiteit; waterkwaliteit; en waterbuffering.

12. Digitalisering & data governance

Resultaten/data voortkomend uit het project zijn beschikbaar voor publiek gebruik. Wat betreft data governance wordt gewerkt conform landelijke afspraken tussen hogescholen. In de beschikking wordt geadviseerd om tijdig om met cluster Gegevensmanagement, Organisatie en Informatie van de Provincie Limburg contact op te nemen, zodat maximaal wordt geanticipeerd op bruikbaarheid van de data voor meerdere kennisbanken.

13. Formatieve aspecten

Niet van toepassing.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Deze nota is opgesteld in afstemming tussen de clusters E&I en SUB. Cluster GOI is geïnformeerd en wordt in het vervolg betrokken.

15. Voorstel

1. In te stemmen met het verlenen van een projectsubsidie ad € 355.513,43 aan HAS Green Academy voor het project Fieldlab Bodem & Water Zuidelijke Zandgronden (ontwerpfase) in het kader van de Regio Deal Noord-Limburg;
2. Het subsidiebedrag ad € 355.513,43 te boeken ten laste van het budget "Brightlands Next Generation Farming", FCL 69761;

3. HAS Green Academy te informeren over uw besluitvorming middels bijgaande conceptbeschikking;
4. Te besluiten deze GS-Nota actief openbaar te maken.